

Onderwerp

Verkenning binnendijkse wachtplaatsen beroepsvaart

Kern mededeling:

Kennis te nemen van deze verkenning inzake het nut van de eventuele aanleg van binnendijkse aanlegplaatsen voor de beroepsscheepvaart in de provinciale vaarten.

Mededeling:**Inleiding:**

In aanvulling op de afgedane toezegging over de buitendijkse aanlegvoorzieningen (PS mededeling, Ed 2500755, nov. 2019) hierbij een aanvullende verkenning over de mogelijkheden voor binnendijkse aanlegvoorzieningen voor de beroepsvaart. De beroepsschippersvereniging Schuttevaer heeft aandacht gevraagd voor de overnachtingsmogelijkheden in het weekend voor de beroepsscheepvaart. Aanleiding hiervoor is de toenemende trend dat schippers in het weekend van boord zijn en het feit dat er in het kader van het GOBS enkele slechte (overtollige) wachtsteigers worden opgeruimd, die voor deze toepassing illegaal werden gebruikt. Het tekort aan overnachtingsplaatsen speelt naar verwachting ook op de hoofdvaarweg langs Lelystad over het Markermeer/IJsselmeer en is in beeld bij Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat is bezig met het invulling geven aan het MIRT project '[Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Amsterdam-Lemmer](#)' waarbij behoefte aan ligplaatsen en gewenste locaties in beeld worden gebracht en er een budget is voor de realisatie van deze voorzieningen. Rijkswaterstaat verwacht eind van dit jaar de capaciteitsanalyse gereed te hebben waarbij, als het (verwachte) capaciteitstekort wordt bevestigd, er een nadere uitwerking plaats vindt en in 2022/2023 tot realisatie zal worden overgegaan. In het overleg met RWS hierover zal door ons ook de situatie rondom Urk worden ingebracht. Aanvullend hierop is door portefeuillehouder de vraag gesteld of er binnendijs een behoefte is aan dit soort voorzieningen. Deze memo beschrijft de mogelijkheden en de wenselijkheid hiervan.

Analyse:

Provincie Flevoland beschikt over vier sluizen die met name worden gebruikt door de beroepsscheepvaart. Dit zijn de Noordersluis en de Zuidersluis (incl. de Vaartsluis) met beide circa 1.500- 2.000 passages per jaar en de Urkersluis met circa 1.000 passages per jaar. Op dit moment zijn er geen specifieke voorzieningen voor beroepsschepen als overnachtingsplaats. Uit navraag bij Schuttevaer blijkt dat schepen soms aan de kade van het bedrijf waar ze vracht vervoeren in overleg kunnen overnachten. Ook komt het voor dat schepen zich afmeren nabij een wachtsteiger. Hiervoor wordt geen toestemming verleend of gevraagd. Een ligplaats aan de buitenzijde van de sluis heeft een voorkeur voor de schippers, omdat ze dan niet afhankelijk zijn van de bedientijden. Een binnendijkse ligplaats biedt wel potentie voor een rustige ligging ten opzichte van het buitenwater (weersomstandigheden) en zal eerder door specifiek op Flevoland varende schippers gebruikt worden.

Registratienummer

2563605

Datum

6 april 2020

Afdeling/Bureau

INFRA

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Reus, J. de

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Inrichting en kosten

Voor een overnachtingsplaats voor de beroepsvaart is een aparte voorziening nodig, omdat de wachtsteigers nabij de sluisen beschikbaar moeten zijn voor beroeps- en recreatieschepen die bij de eerstvolgende schutting gesloten willen worden. Daarnaast is aan de wachtsteigers rondom de sluis geen ruimte voor een dubbele gebruik. Een aanlegplaats voor een beroepschip kan echter relatief sober worden aangelegd. De plaatsing van 3-4 stevige palen en een trap naar de oever met lichtpunt is voldoende. Indien de locatie is uitgerust met walstroom kan het schip stroom gebruiken, zodat de generatoren aan boord niet hoeven aan te staan. Dit scheelt in de geluidsproductie en daarmee mogelijke overlast. Een eerste kostenindicatie komt uit op € 125.000,- per voorziening (excl. walstroom). Om het gebruik te kunnen reguleren zou een max. 3 keer 24 uur regime kunnen worden ingevoerd, net als bij de recreatievaart. Daarnaast moet de voorziening alleen in gebruik zijn door de actieve beroepsvaart.

Waar zouden deze locaties binnendijks kunnen liggen?

Ondanks het feit dat de schippers vooral buitendijks willen liggen, is als er desondanks toch voor een binnendijkse voorziening wordt gekozen, een plek direct achter een buitensluis het geschiktst. De schepen kunnen dan via de sluis naar het buitenwater te komen. Volgens de nadere regels is het niet toegestaan om binnen een straal van 200 meter van een sluis aan te meren (m.u.v. de wachtsteiger) om voldoende manoeuvreerruimte te hebben bij het varen nabij de sluis. Daarnaast is de directe aanwezigheid van bedrijven of woningen niet gewenst in verband met mogelijke overlast. Als we inzoomen op de drie belangrijkste sluisen voor de beroepsvaart zien we het volgende :

Mededeling

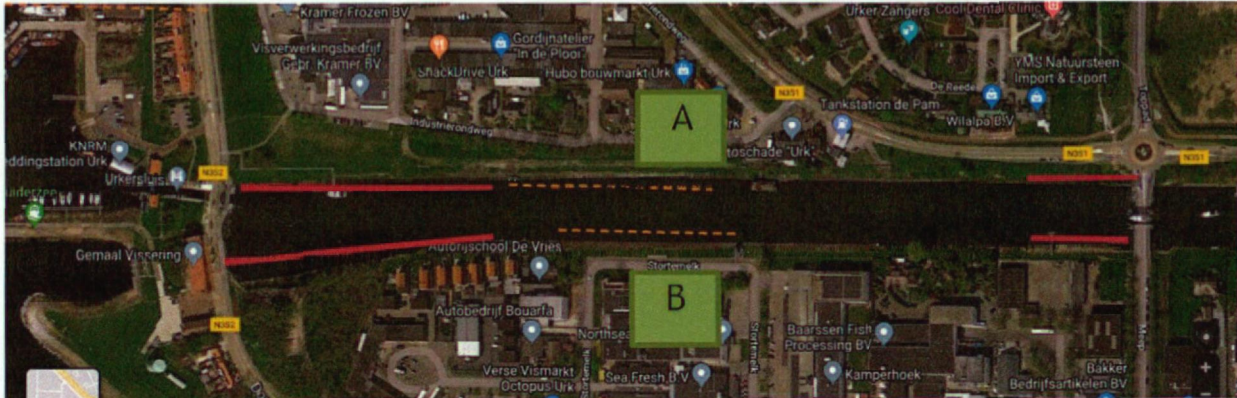
Bladnummer

3

Registratienummer

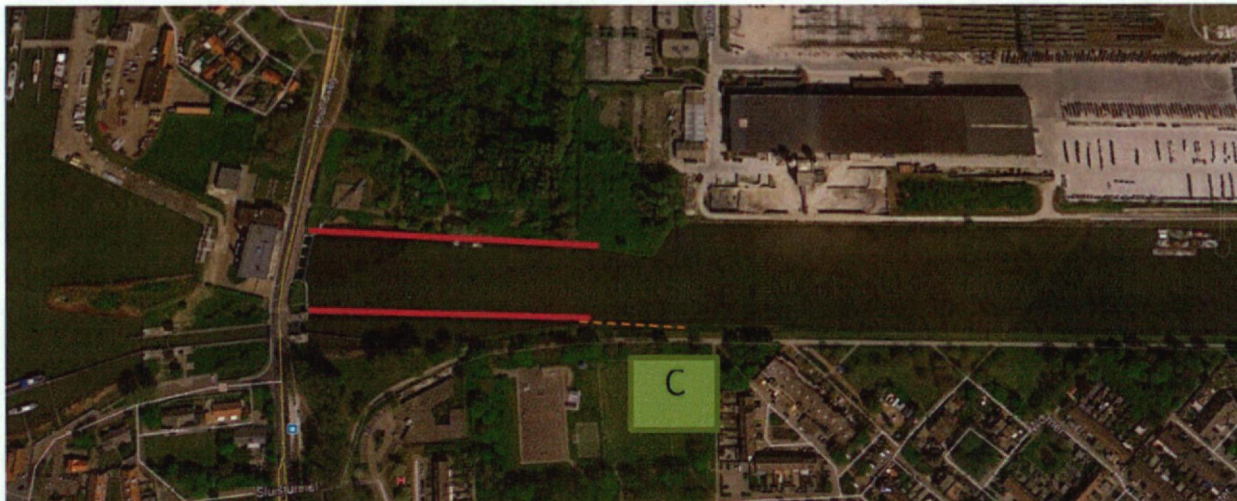
2563605

A. Urkersluis & Urkervaart

De geschiktste plek (A) voor de Urkervaart ligt aan de noordzijde van de Urkervaart, Deze locatie ligt echter op een locatie die voor de gemeente Urk in beeld is voor een jachthaven. Aan de zuidzijde ligt bij de Stortemelk een tweede locatie (B). Oostelijker lijkt minder geschikt doordat daar de Arie de Wit brug ligt. Voor alle genoemde locaties in deze memo geldt dat ze alleen visueel bekeken zijn op kaart zijn en er nog geen verdere afstemming heeft plaats gevonden met gemeente of omwonenden.

B. Noordersluis & Lage Dwarsvaart

Nabij de Noordersluis is slechts één locatie geschikt om te dienen als aanlegplaats. Op deze locatie (C) ligt aan de zuidzijde. Om overlast voor omwonenden te voorkomen is mogelijk de aanleg van walstroom nodig om geluidsoverlast door generatoren te voorkomen.

C. Zuidersluis & Hogevaart

Nabij de Zuiderluis is aan de noordzijde langs de landtong een mogelijke locatie (D). Enkele jaren geleden is hier actief opgetreden tegen illegaal aangelegde (woon)boten.

Verwacht gebruik

Verwacht wordt dat er een behoefte aanwezig is maar dat het moeilijk in te schatten is hoe groot deze is. Op Urk maken een paar vaste schippers enkele keren per week gebruik van de sluis. Deze zullen een dergelijke voorziening gebruiken en bij de andere sluizen zal het gebruik door een 5-10 verschillende schippers zijn. Als er buitendijks meer voorzieningen worden aangelegd, zal het gebruik waarschijnlijk tegenvallen. Daartegenover zal in het kader van het GOBS de meeste wachtsteigers korter worden, waardoor de mogelijkheden van het aanliggen met een 2^e (rustend) schip zal afnemen, hiertoe zal de behoefte waarschijnlijk weer iets toenemen. Daarnaast is er ook nog het perspectief van de beroepsvaart. Uit het Panteia-rapport over de schutlengte blijkt dat op Urk de beroepsvaart de komende jaren sterk zal teruglopen en uiteindelijk marginaliseren. Een dergelijke investering op Urk lijkt dan ook niet zinvol. In de Noorder- en de Zuiderluis wordt wel een toename van schepen verwacht.

Conclusies:

- Aan de binnenzijde van de sluizen (provinciale vaarten) ontbreken er op dit moment specifieke aanlegmogelijkheden voor de beroepsvaart, waardoor er soms bij te laden/lossen bedrijven wordt overnacht, of aan de wachtsteiger wordt aangemeerd of buitendijks een plaatsje wordt gezocht;
- De provincie kan voorzien in een behoefte van een beperkt aantal schippers, door de aanleg van drie aanlegplaatsen van beroepsschepen, de kosten hiervan bedragen circa € 400.000,-. Maar schippers geven de voorkeur aan buitendijkse overnachtingsvoorzieningen in verband met de wachttijden bij de sluizen.
- Rijkswaterstaat een MIRT project heeft op de vaarcorridor Amsterdam-Lemmer (o.a. Houtribsluizen en Urk) waarbij deze problematiek wordt onderzocht en er vervolgens ook maatregelen kunnen worden getroffen, welke voorzien in voldoende (buitendijkse) aanlegplaatsen voor de beroepsvaart;
- Gelet op de voorgaande drie conclusies is een investering binnendijks niet zinvol, zeker niet bij Urk.

Mededeling

Bladnummer

5

Registratienummer

2563605

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
-		

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
-		